

Modelowanie współczesnych trendów retradycjonalizmu w państwach poradzieckich

Streszczenie

W artykule przeanalizowano procesy demokratyzacji jako wiodącego kierunku rozwoju państw na etapie transformacji. Badanie obejmuje główne konsekwencje endogenicznej transformacji państw postradzieckich. W artykule została określona rola czynników retradycjonalizmu na procesy transformacji: przewaga negatywnych przejawów trendów retradycjonalizacji, które muszą zostać wyeliminowane w celu wprowadzenia pozytywnych czynników. Przeanalizowano główne momenty kryzysu w procesach demokratyzacji i zjawisko nieufności wobec instytucji politycznych, a także udowodniono, że są one wynikiem działań elit politycznych. Zidentyfikowano główne przyczyny kryzysu legitymizacji w okresie transformacji i sposoby ich przezwyciężenia. Wykorzystując metodę analizy porównawczej, zbadano tendencje retradycjonalizacji w państwach postradzieckich (na przykładzie Ukrainy, Białorusi, Rosji, Kazachstanu, Litwy, Łotwy i Estonii). Została określona dynamika tendencji nawrotu do przeszłości w modelach transformacji państwa przez zbudowanie ekonometrycznego modelu ilościowego obliczania wskaźników demokratyzacji i retradycjonalizmu. Stopień konsolidacji reżimu można prześledzić w każdym konkretnym państwie. Stwierdzono, że ani jedno państwo postradzieckie (Ukraina, Białoruś, Rosja, Kazachstan), z wyjątkiem bałtyckich krajów postradzieckich (Litwa, Łotwa, Estonia), nie osiągnęło znaczących sukcesów na drodze demokratyzacji od czasu uzyskania niepodległości. Wyniki badań są zgodne ze wskaźnikami projektu „Polity IV”.

Prognoza wskaźnika retradycjonalizacji na kolejne pięć lat (2018–2022) została opracowana na podstawie zbudowanego modelu trendu addytywnego. Uzasadniona jest celowość wprowadzenia konstruktywnego nawrotu do przeszłości opartego na syntezie elementów efektywnego zarządzania i tradycyjnych wartości państw dostosowanych do współczesnych warunków.

Słowa kluczowe: retradycjonalizm, demokratyzacja, transformacja, instytucja polityczna, społeczeństwo obywatelskie, tradycje, wartości.